Klimat- och hållbarhetsnämnden

PROTOKOLL 2/2021
2021-09-28

KHN 2021-0008

Kl. 15:00 - 16:25

§§ 13-19

Sammanträde med klimat- och hållbarhetsnämnden

Datum för justering: 2021-10-05
Datum för justering av § 4: 2021-09-28

Malin Fijen Pacsay

Khashayar Farmanbar

Plats
Teams

Närvarande ledamöter
Malin Fijen Pacsay (MP) ordförande
Annette Hultåker (KD), 1:e viceordförande
Khashayar Farmanbar (S), 2:e viceordförande
Hans Barje (M),
Anneli Hogreve (M)
Robert Steffens (C)
Jamal El Mourabit (S) närvarande §§16-19
Kerstin Amelin (V)
Christina Wallmark (SD)

Närvarande ersättare
Markku Sirviö (M)
Nils Ingelström (M)
Magnus Persson (C)
Ellinor Rindevall (S) Närvarande §§14-19
Malin Hansson (S) Tjg §§13-15
Stellan Hamrin (V)
Linus Nilsson (SD)

Ej närvarande ledamöter

Ej närvarande ersättare
Pär Hommerberg (L)

Politiska tjänstemän
Joachim Höggren, Tobias Sjö,
Erik Berg, Esther Loder,
Moa Ryberg, Lydia Wefer,
Andrea Andersson-Tay.

Tjänstemän
Hanna Wiik, Franciska von Heland, Britta Hjelt, Ludmilla von Zweigbergk.

Fackliga företrädare:
Liisa Holtay, SACO

Sekreterare

Niklas Malmström

Meddelande

Protokoll för sammanträde den 2021-09-28 med klimat- och hållbarhetsnämnden har justerats

Bevis/Anslag	Justeringen har tillkännagivits genom anslag på regionens anslagstavla
Datum för justering	2021-10-05
För § 4	2021-09-28
Datum för anslags uppsättande	2021-10-06 2021-09-29
Datum för anslags nedtagande	2021-10-28 2021-10-21
Förvaringsplats för protokollet	Lindhagensgatan 98, Stockholm

Underskrift

Bevis om anslag

Underskrift

Innehåll

§ 13 Justerare och justeringsdag, samt närvarorätt 4

§ 14 Ärenden för kännedom till klimat- och hållbarhetsnämnden 5

§ 15 Delegationsbeslut för anmälan till klimat- och hållbarhetsnämnden 6

§ 16 Förslag till hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi för Region Stockholm 7

§ 17 Direktörens rapport 9

§ 18 Social hållbarhet.....10

§ 19 Vägledning gällande nationella minoriteter och minoritetsspråk, samt vägledning för att stärka barn och ungas rättigheter 11

§ 13
Justerare och justeringsdag, samt närvarorätt

Ordförande Malin Fijen Pacsay (MP) och 2:e vice ordförande Khashayar Farmanbar (S). Justering sker den 5 oktober 2021.

Franciska von Heland, Kristian Hemström, Britta Hjelt och Ludmilla von Zweigbergk från avdelningen Hållbarhet och internationella frågor, samt Liisa Holtay från SACO, medges närvarorätt vid klimat- och hållbarhetsnämndens sammanträde.

§ 14
Ärenden för kännedom till klimat- och hållbarhetsnämnden

Beslut

Klimat- och hållbarhetsnämnden beslutar följande:

Förteckning över ärenden för kännedom läggs till handlingarna.

§ 15
Delegationsbeslut för anmälan till klimat- och hållbarhetsnämnden
KHN 2021-0020

Anmälan till klimat- och hållbarhetsnämnden den 28 septembers 2021 av beslut som fattats med stöd av delegation.

Delegat	Delegationspunkt	Ärende	Datum då beslut fattats	Datum då beslut gäller	Belopp
Regiondirektör	4.1 Utseende av dataskyddsombud	KHN 2021-0019-1	210909	-	-

Beslut

Klimat- och hållbarhetsnämnden beslutar följande:

Förteckning över fattade delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 16
Förslag till hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi för Region Stockholm

KHN 2021-0009
KHN 2021-0010

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige gav i budget 2019 (LS 2017–1455) regionstyrelsen i uppdrag att ta fram en hållbarhetspolicy och en hållbarhetsstrategi för Region Stockholm. Klimat- och hållbarhetsnämnden inrättades den 1 juli 2021, enligt nämndens reglemente (RS 2021-0083) ansvarar nämnden för framtagande, genomförande och uppföljning av hållbarhetspolicy och strategi.

Föreslagen policy och strategi är en del av hållbarhetsstyrningen i enlighet med Region Stockholms styrmodell Integrerad ledning och styrning (ILS). Policyn anger styrande principer för hållbarhetsarbetet och fastställer Region Stockholms viljeinriktning på lång sikt. Strategin utgår från policyn och konkretiserar riktningen på Region Stockholms hållbarhetsarbete för åren 2022–2027. Båda dokumenten utgår ifrån ett helhetsperspektiv som integrerar social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet. Tillsammans visar de på Region Stockholms viktigaste bidrag till en hållbar utveckling.

Framtagandet av hållbarhetspolicyn och hållbarhetsstrategin har genomförts i bred dialog och samverkan mellan Region Stockholms verksamheter och med externa intressenter.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Förslag till Hållbarhetspolicy för Region Stockholm
3. Förslag till Hållbarhetsstrategi för Region Stockholm
4. Remissredogörelse för förslag till Hållbarhetspolicy och Hållbarhetsstrategi för Region Stockholm

Förslag och yrkande

Ordförande Malin Fijen Pacsay (MP) yrkar bifall till regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Klimat- och hållbarhetsnämndens beslut

Klimat- och hållbarhetsnämnden föreslår regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att besluta.

1. Hållbarhetspolicy för Region Stockholm (KHN 2021-0010) fastställs och gäller tills vidare.

2. Hållbarhetsstrategi för Region Stockholm (KHN 2021-0009) fastställs för 2022–2027.

3. Paragrafen justeras omedelbart.

Deltar ej i beslut

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna deltar ej i beslutet.

Särskilt uttalande

2:e vice ordförande Khashayar Farmanbar m.fl. (S) anmäler ett särskilt uttalande.

Ledamoten Kerstin Amelin (V) anmäler ett särskilt uttalande.

Beslutsexpediering:
Regionstyrelsen
Akt

Klimat- och hållbarhetsnämnden

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-09-28

Ärende 4
KHN 2021-0009
KHN 2021-0010

Förslag till hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi för Region Stockholm

Socialdemokraterna vill inledningsvis konstatera att de båda dokumenten blivit mycket tydligare och bättre i det nu liggande förslaget. Som exempel är det nu tydligare vad definitionen av social hållbarhet är och dess koppling till jämlikhet samt till olika diskrimeringsgrunder.

När det gäller behoven av tydliga mätbara mål är vår bedömning att det nu tydligare framgår att dessa tas i den senare kommande riktlinjen för hållbarhet. När det gäller de mål vi vill se kommer vi alltså återkomma till dem senare. Där menar vi också att följsamheten med RUFS och Agenda 2030 kommer behöva tydligt involveras.

Vi kan fortfarande inte hitta något om hur segregationen och dess orsaker/effekter ska hanteras, trots att det är en nyckelfråga för regionen. Vi förutsätter att det i den kommande riktlinjen för hållbarhet finns mål för att bryta segregation eftersom den är direkt motsats till de punkter som står i styrande principer för att utveckla hållbara städer, landsbygds- och skärgårdsområden.

I policyn beskrivs hur Region Stockholm ska i sitt eget arbete bidra till hållbarhet och klimatåtgärder. Det tycker vi är bra. Därför vill vi att detta även förtydligas under rubriken Styrande principer så att det framgår att: *Region Stockholms service och tjänster utvecklas för att möjliggöra för **sin egen del**, invånare och andra regionala aktörer att minska sin miljö- och klimatpåverkan.*

Socialdemokraterna ser risker med att flera styrande dokument som behandlar exempelvis social hållbarhet tas bort i samband med införandet av den nya policyn och strategin samt att förslaget inte inkluderar medarbetarperspektivet. Samtidigt som det finns fördelar med att integrera frågor finns också risken att viktiga frågor drunknar eller blir mindre synliga när de förs samman. Därför vill vi att policyns genomförande följs upp kontinuerligt i det fortsatta arbetet.

Vi känner fortsatt oro kring hur frågor om löntagares rättigheter ska kunna garanteras. Vi har genom denna process menat att ett dokument för hållbarhet måste innehålla tydliga skrivningar om betydelsen av ordning och reda på arbetsmarknaden. Det innebär att det måste finnas väl

fungerande spelregler på arbetsmarknaden och ett tydligt avståndstagande från de som inte följer dessa spelregler. Det är också en grundbult för att kunna uppnå likvärdiga villkor vid konsumtion och produktion av varor och tjänster. Den svenska modellen, med kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, är det bästa sättet att garantera detta.

Vi kan notera att det finns en uppfattning att den frågan i stället bör konkretiseras i Policy respektive Riktlinjer för inköp. Vi Socialdemokrater tror också att vår syn på hur man skapar ordning och reda på arbetsmarknaden delas av flera andra partier i fullmäktige.

SÄRSKILT UTTALANDE
2021-09-28

KHN 2021-0010
KHN 2021-0009

Klimat- och hållbarhetsnämnden
Ärende 4

Förslag till hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi för Region Stockholm

Vi har tidigare anfört att vi anser att den föreslagna hållbarhetspolicyn och -strategin är alltför allmänt hållna och saknar konkret innehåll och att vi finner det bekymmersamt att dessa tunna dokument ska ersätta en rad viktiga policydokument. Nu har vi fått information om att konkretiseringen kommer att ske i form av en riktlinje och vid behov ”andra styrande eller stödjande dokument”. Då dessa dokument ännu inte är framtagna är det i dagsläget omöjligt för oss att ta ställning till helheten och vi väljer därför att inte delta i beslutet.

Grunden i ett framgångsrikt hållbarhetsarbete är att det finns konkreta, mätbara och tidsatta mål inom varje område med tydliga nyckeltal som mäts. Ett sådant nyckeltal kan vara hur mycket direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser ska minskas. Ett annat nyckeltal kan vara ett tydligt mått för jämlik vård. I en ändamålsenlig strategi finns en tydlig beskrivning av vad som ska uppnås och hur den egna organisationen ska nå dit. Det förslag på policy och strategi som nu ligger på bordet uppfyller tyvärr inte de krav som uppräknas ovan.

Policyn och strategin är formulerade på en övergripande nivå. Samtidigt är de tänkta att ersätta en rad andra styrdokument. Vänsterpartiet anser inte att policyn och strategin i nuvarande form kan vägleda arbetet med till exempel personer med funktionsnedsättningar, nationella minoriteter, jämställdhet eller HBTQ-frågor.

Det är anmärkningsvärt att det inte tydligt framgår hur hållbarhetsmålen ska inarbetas i mål och budget. Detta trots att dessa är regionens överlägset viktigaste styrdokument. Att pengar anslås och tydliga mål anges i budgeten är en förutsättning för att nå de långsiktiga hållbarhetsmålen. Vi ifrågasätter möjligheterna att driva igenom de förändringar som krävs, då ekonomiskt utrymme måste skapas och ambitionsnivån i hållbarhetsarbetet i praktiken är helt beroende av detta.

Vänsterpartiet anser att det finns en målkonflikt mellan ekologisk hållbarhet och långsiktig ekonomisk tillväxt, som presenteras som likvärdiga målsättningar i hållbarhetspolicyn. I verkligheten är dessa mål allt annat än likvärdiga, då ekologisk hållbarhet är en förutsättning för ett fungerande samhälle och ekonomi, medan det omvända inte gäller.

I förslaget saknas långsiktiga mål för de tre prioriteringarna i hållbarhetsarbetet. Ett långsiktigt mål ska naturligtvis vara att Region Stockholm når nollutsläpp av växthusgaser. Konkreta åtgärder som skulle kunna föra oss dit är exempelvis att:

- Sätta mål för hur mycket koldioxidutsläppen i Region Stockholm ska minska per år.
- Begränsa flygande för politiker och tjänstepersoner inom Region Stockholm. Ingen ska resa med inrikesflyg till exempelvis Göteborg och Malmö.
- Alla resor i regionen måste klimatkompenseras. Intäkterna går till att utveckla resfria mötestjänster samt till att finansiera tågbiljetter.
- Genomföra den regionala cykelplanen.
- Att Region Stockholm verkar för utökad produktion av förnybar energi i hela regionen genom att aktivt bidra till byggande av sol- och vindkraft både på land och i vatten.
- Minska klimatavtrycket från den mat som serveras inom Region Stockholm.

Vi saknar också mer utvecklade skrivningar om den sociala hållbarheten. Att förbättra arbetsmiljö och värna psykosocial hälsa på arbetsplatsen är viktigt och vi oroas över att detta inte alls finns med. Vi anser att vikten av kollektivavtal särskilt måste understrykas. För Vänsterpartiet är den sociala hållbarheten mycket mer än frihet från diskriminering och respekt för de mänskliga rättigheterna – för att uppnå ett socialt hållbart samhälle behöver vi arbeta med den strukturella ojämlikheten i alla dess former och aktivt lyfta grupper som på olika sätt har det sämre ställt i samhället. Detta behöver även genomsyra regionens styrdokument.

§ 17
Direktörens rapport
KHN 2021-0017

Hållbarhetsdirektör Hanna Wiik informerade nämnden:

Region Stockholms pris mot främlingsfientlighet och rasism
Det årliga priset mot främlingsfientlighet och rasism delades ut på regionfullmäktiges sammanträde den 14 september. Årets pris tilldelades Samuel Westman och Trygghetsgruppen på Järfälla gymnasium, samt till högstadielärarna på Käppala skola, Lidingö.

Riktlinje hållbarhet
Arbetet med att ta fram en riktlinje för hållbarhet har påbörjats. Riktlinjen är tänkt att komplettera Region Stockholms hållbarhetsstrategi och -policy genom att förtydliga deras innehåll och beskriva lagkrav, samt vara ett stöd i implementeringen. En styrgrupp och en arbetsgrupp med representanter från verksamheterna kommer att inrättas. Nämnden kommer att få mer information längre fram gällande arbetet med riktlinjen.

Genomförande av klimatfärdplanen
Klimatkansliet arbetar för närvarande för att slutföra programmeringen från det regionala strukturfondsprogrammet (ERUF), vad gäller målet om att främja energieffektivitet och minska utsläppen av växthusgaser. Kansliets underlag till programmet utgår från Klimatfärdsplanen 2050 och genom detta kommer strukturfondsprojekt, som framöver prioriteras inom programmets klimatmål, bidra till klimatfärdsplanens genomförande.

Klimatarenan
Klimatarenan är ett brett samverkansinitiativ av Region Stockholm och Länsstyrelsen för att driva på det regionala klimatarbetet tillsammans med näringslivet, akademi och intresseorganisationer. Lanseringen av Klimatarena Stockholm planeras till den 1 december. Då kommer uppbyggnaden av klimatarenan och det gemensamma klimatarbetet hos länets aktörer inom arenan att presenteras. Inför lansering ligger fokus på att fördjupa samarbetet mellan Region Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms län, förankra klimatarenan ytterligare hos målgrupperna, och förbereda det kommande genomförandet.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 18
Social hållbarhet

Britta Hjelt höll en introduktion för nämnden gällande arbetet med Social hållbarhet.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 19
Vägledning gällande nationella minoriteter och minoritetsspråk, samt vägledning för att stärka barn och ungas rättigheter

Ludmilla von Zweigbergk informerade nämnden gällande vägledningen för att stärka barn och ungas rättigheter.

Britta Hjelt informerade nämnden gällande vägledningen för nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Beslutsexpediering:
Akt